

[Wilhelm.]

handling; det bliver der jo lejlighed til senere, hvis forslaget lever så længe.

Dette forslag må ses som led i regeringens samlede krisepolitik, og det må derfor være rimeligt nu at forsøge en samlet vurdering. Vi har en galoperende inflation, vi har rekord i arbejdsløshed, og der er ikke noget som helst, der tyder på, at den har kulmineret endnu. Stigningen for de seneste måneder er i virkeligheden betydelig større, end tallene ser ud til på papiret. Den 1. december blev nemlig iværksat den for længst aftalte forkortelse af den ugentlige arbejdstid med knap 5 pct. Alt andet lige, som man siger, skulle det have forøget antallet af beskæftigede nogenlunde tilsvarende. Det skete ikke. Nedgangen i beskæftigelsen sluttede de 5 pct. og har endda yderligere smidt titusinder ud i arbejdsløshed.

Den krisepolitik, regeringen stiller op, går i al sin enkelhed ud på at lade lønarbejderne betale omkostningerne ved en krise, som er kapitalismens, og sørge for, at kapitalen hurtigst muligt stilles tilfreds. Det centrale i planen er udhulingen af reallønnen gennem indgreb i overenskomstforhandlingerne, tilsidesættelse af forhandlingsretten og aktionsretten, tvangsmæssigt lønstop og ødelæggelse af dyrtidsreguleringen. Der er også andre elementer. Hvor man så sent som for et år siden uden betænkelighed slog ned på købekraften, og jeg tænker især på den hovedløse tvangsoptøring, der blev vedtaget bl. a. ved hjælp af socialdemokratiet, og som er en i det mindste medvirkende årsag til, at vi har rekord i arbejdsløshed. Der har man siden skiftet signaler. Nu synes formålet at være at slå ned på lønningerne, men helst uden at det går alt for stærkt ud over købekraften lige netop nu.

Tidsforløbet viser, at bestræbelserne på at opretholde købekraften ikke udfoldes af hensyn til lønarbejderne og dermed ligestillede, men nok så meget for at sikre, at privatkapitalen overhovedet kan få afsat sine produkter med udbytte. Det fremgår også af de midler, der tages i anvendelse.

Der er først skattelettelserne. Ja men hver en øre af dem betales af skatteyderne selv, det vil sige først og fremmest af lønarbejderne og ligestillede. Hvad betyder så i virkeligheden disse skattelettelser? De bety-

der, at vi tvinges til, hvad enten vi kan lide det eller ej, at overføre en væsentlig del af vores forbrug fra de kollektive områder til privatkapitalens produkter, at man stimulerer den efterspørgsel, der skal sikre de private virksomheders profit, og at det sker på bekostning af de sociale ydelser, på bekostning af børneinstitutionerne, på bekostning af uddannelserne, på bekostning af boligforbruget, ja, hele raden rundt. De eneste områder, der er gået fri af nedskæringerne, er militæret og politiet, og det er næppe tilfældigt. Jeg taler her om de offentlige områder. Den privatkapitalistiske sektor går fri. Og det er ikke kun landbruget, som hr. Heinsen nævnte, det gælder i al almindelighed.

Dernæst finanslovsforslagets samlede balance. Regeringen har indstillet sig på at køre med et meget betydeligt kasseunderskud i det kommende finansår. Vi er enige med dem, der har sagt, at det nok endda er for optimistisk stillet op i forslaget. Sigtet med dette er det samme, at sikre et købedygtigt hjemmemarked, altså at skabe afsætnings- og dermed fortjenstmuligheder for privatkapitalen. Regningen kommer senere, underskuddet skal jo dækkes ind før eller siden, og ingen bør være i tvivl om, hvem der kommer til at betale det.

Den samlede filosofi — hvis det ikke var at gøre regeringen for stor ære at bruge et sådant udtryk — synes at være: lønarbejderne skal betale krisen, lønningerne skal holdes nede. Helst gjorde vi det uden videre dikkedarer, men det kapitalistiske system er nu så langt ude i tovene, at det ville bryde sammen, hvis vi gennemtvang den afmatning på hjemmemarkedet, som en sådan lønpolitik ville medføre. Vi må altså gøre noget mere. Dels kan vi tvinge det kollektive forbrug ned til fordel for privatforbruget, dels kan vi gennem kasseunderskuddet få befolkningen til at forbruge på forskud så at sige, og når vi så derved har forbedret de danske virksomheders konkurrencedygtighed, så kan vi eksportere krisen og arbejdsløsheden til udlandet, og til den tid kan vi så udstede regningen for kasseunderskuddet til lønarbejderne herhjemme.

Der er andre partier, der har fremlagt andre kriserplaner. Detaljerne kan være vidt forskellige, men essensen er den samme: lønarbejderne skal bære omkostningerne